

RAMMEAVTALE

		GRADERING	KONTRAKTNUMMER
		INGEN	xx/xxxx
		St. Olavs Hospital HF (org. nr. 883 974 832) Og Trondheim kommune (Org.nr.: 942110464) for Legevakta i Klæbu, Malvik, Melhus, Midtre Gauldal og Trondheim heretter benevnt Oppdragsgiver og (sett inn navn på leverandør) <i>adresse</i> heretter benevnt Leverandøren har inngått følgende rammeavtale for leveranse av: (sett inn navn på avtale) Bilag: Tilbudsbrev Vedlegg A: Kravspesifikasjon Vedlegg B: Prisskjema Vedlegg C: Forbehold og avvik Vedlegg D: Tilbyders vedlegg (vedlegges ikke) Vedlegg E: Endringsbilag Kontrakten trer i kraft i stedet for alle tidligere dokumenter vedrørende leveransen, som tilbud, salgsvilkår og annen korrespondanse	
LEVERANDØR		OPPDAGSGIVER	
		St. Olavs Hospital HF	
UNDERSKRIFT	DATO	UNDERSKRIFT	DATO
NAVN OG STILLING	STEMPEL	NAVN OG STILLING	STEMPEL

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	2
1 AVTALENS FORMÅL OG OMFANG	4
1.1 AVTALENS PARTER	4
1.2 AVTALENS OMFANG	4
1.3 VARIGHET OG FORLENGELSE	4
2 ADMINISTRASJON AV AVTALE	4
2.1 HENVENDELSER VEDRØRENDE AVTALEN	4
2.2 ENDRINGER	5
2.3 BEHANDLING AV AVVIK	5
3 RANGORDNING	5
4 GENERELLE BESTEMMELSER	5
4.1 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR	5
4.2 KRAV TIL ETISK HANDEL	5
4.3 REVISJON	6
4.4 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER OG SANKSJONER FOR SOSIALE KONTRAKTSVILKÅR	6
4.5 MILJØ	6
4.6 OVERDRAGELSE AV KONTRAKTSFORPLIKTELSE	6
5 REKLAME	6
6 BESKYTTELSE AV OPPLYSNINGER OG TAUSHETSPLIKT	7
6.1 BESKYTTELSE AV OPPLYSNINGER	7
6.2 TAUSHETSPLIKT	7
7 BESTILLING	7
8 ELEKTRONISK HANDEL	7
8.1 ELEKTRONISK VAREKATALOG	8
8.2 KATALOG	8
8.3 FORSINKELSE VED UTARBEIDELSE AV KATALOG	8
8.4 KRAV TIL KATALOGENS KVALITET OG INNHOLD	8
8.5 ELEKTRONISK ORDRE	8
9 PRISER	9
10 PRISJUSTERINGER	9
11 PRODUKTENE	9
11.1 LEVERANDØRENS ANSVAR	9
11.2 LEVERING AV ANDRE PRODUKTER	10
11.3 NYUTVIKLEDE PRODUKTER	10
12 FAKTURA OG BETALINGSBETINGELSER	10
12.1 FAKTURAINFORMASJON	10
12.2 ELEKTRONISK FAKTURA	11
12.3 OVERDRAGELSE AV FAKTURA	11

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester		
	Sak nr. 1x/xxxx		001

13	LEVERING	11
13.1	LEVERINGSTID OG LEVERINGSBESTEMMELSER	12
13.2	RETUR AV UBRUKTE VARER	12
13.3	GODKJENT LEVERING	12
13.4	KRAV PÅ DAGBOT VED FORSINKET LEVERING	12
13.5	NEDSETTELSE AV DAGBOT VED FORSINKET LEVERING	13
13.6	HEVING GRUNNET FORSINKET LEVERING	13
13.7	FORVENTET LEVERING FØRST ETTER DAGBOTPERIODENS UTLØP	13
13.8	ERSTATNING VED FORSINKET LEVERING	13
13.9	ANSVAR FOR UNDERLEVERANDØRERS LEVERANSE	13
13.10	OPPDRAKSGIVERS ANSVAR FOR MOTTA AV BESTILT VARE	13
14	PRODUKTOPPLYSNINGER /SAMARBEID	14
14.1	MØTER OG SEMINARER I KONTRAKTSPERIODEN	14
14.2	STATISTIKK	14
15	FORSIKRINGER	14
16	BESKYTTELSE AV TREDJEPARTS IMMATERIELLE RETTIGHETER	15
16.1	LEVERANDØRENS RISIKO OG ANSVAR	15
16.2	KRAV FRA TREDJEPART	15
16.3	HEVING	15
16.4	ERSTATNING AV TAP SOM FØLGE AV RETTSMANGEL	15
17	MANGLER	15
17.1	HVA SOM ANSES SOM MANGEL	15
17.2	PLIKT TIL Å AVHJELPE MANGLER	15
17.3	SANKSJONER	16
17.3.1	<i>Avhjelp fra tredjepart</i>	16
17.3.2	<i>Heving</i>	16
17.3.3	<i>Erstatning for mangler</i>	16
18	MISLIGHOLD	16
18.1	TILBAKEHOLD AV BETALING	16
18.2	PRISAVSLAG	16
18.3	HEVING	17
18.4	ERSTATNING	17
19	OPPDRAKSGIVERS MISLIGHOLD	17
19.1	HVA SOM ANSES SOM MISLIGHOLD	17
19.2	FORSINKELSESENTE	17
19.3	MERUTGIFTER	17
19.4	HEVING	17
19.5	ERSTATNING	18
20	FORCE MAJEURE	18
21	OPPSIGELSE	18
22	TVISTER	18
22.1	RETTSVALG	18
22.2	FORHANDLINGER	19
22.3	MEKLING	19
22.4	DOMSTOLS- ELLER VOLDGIFTSBEHANDLING	19

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

1 AVTALENS FORMÅL OG OMFANG

1.1 AVTALENS PARTER

St. Olavs Hospital HF – og Trondheim kommune (for Legevakta i Klæbu, Malvik, Melhus, Midtre Gauldal og Trondheim) heretter kalt Oppdragsgiver – inngår med dette rammeavtale om HM-13-01: Vaskeritjenester ST. Olavs hospital.

Dersom det i avtaleperioden skjer en omstrukturering av Oppdragsgiver jf § 50 i helseforetaksloven, vil rettsetterfølger kunne benytte avtalen. Det samme gjelder dersom det i avtaleperioden etableres nye foretak/selskap helt eller delvis eid av Oppdragsgiver.

1.2 AVTALENS OMFANG

Avtalen omfatter levering av vaskeritjenester inkludert leie av tøy og transport.

For videre spesifikasjon, se Vedlegg A Kravspesifikasjon, Vedlegg B Prisskjema, vedlegg C forbehold og avvik, Vedlegg D tilbyders vedlegg og Vedlegg E Endringsbilag.

For forhold som ikke dekkes av avtalen, gjelder Lov om Kjøp av 13. mai 1988 nr. 27.

1.3 VARIGHET OG FORLENGELSE

Avtaleperiode 4 år + kundestyrt opsjon på 1 år, avtalen løper fra 01.09.2014 – 31.08.2018.

Oppdragsgiver har en ensidig rett til å utløse opsjon om forlengelse av avtalen på inntil 1 år. Opsjonene utløses med likelydende vilkår.

Hvis utviklingen i den opprinnelige avtaleperioden tilsier det (dvs. at vilkårene og/eller sortiment ikke lenger oppfattes konkurransedyktige) vil Oppdragsgiver kunne stille krav om at det foretas forbedringer av vilkårene og/eller sortiment som en forutsetning for å utløse opsjonen.

Leverandøren vil kunne velge å motsette seg dette, men ikke en forlengelse på opprinnelige vilkår. Det kan ikke foretas vesentlige endringer i avtalen.

2 ADMINISTRASJON AV AVTALE

2.1 HENVENDERSE VEDRØRENDE AVTALEN

Alle henvendelser vedrørende denne rammeavtalen skal rettes til nedenfor nevnte:

For Oppdragsgiver:
 Navn: Steinar Wedø
 Tlf:
 Mobil: 970 98 291
 E-post: steinar.wedo@stolav.no

For Leverandøren:
 Navn:
 Tlf:
 Mobil:
 E-post:

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

2.2 ENDRINGER

Alle endringer skal avtales skriftlig ved nummererte endringsklausuler, se Vedlegg E Endringsbilag.

2.3 BEHANDLING AV AVVIK

Avvik er uoverensstemmelser mellom fastsatte krav i avtale, spesifikasjoner, tegninger, standarder etc. for en vare eller tjeneste og utførelsen av den.

Avvik må godkjennes av Oppdragsgiver eller den Oppdragsgiver bemyndiger.

3 RANGORDNING

1. Signerte endringer i vedlegg E Endringsbilag
2. Rammeavtale
3. Konkurransesgrunnlag
4. Kravspesifikasjon
5. Leverandørs tilbud (dato)

4 GENERELLE BESTEMMELSER

4.1 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

Leverandør skal oppfylle Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter § 5. Det stilles krav om at ansatte hos Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn allmenngyldig tariffavtale.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, stilles det krav om at ansatte hos Leverandøren og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes det i denne sammenheng bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal på forespørsel dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene til ansatte som medvirker til å oppfylle kontrakten.

Dersom Leverandøren ikke etterlever disse pliktene, har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Summen som blir holdt tilbake skal tilsvare to ganger innsparingen for firmaet.

4.2 KRAV TIL ETISK HANDEL

Leverandøren plikter å påse at produksjon og leveranse av denne kontrakten skjer i henhold til ILOs 8 kjernekonvensjoner, FNs barnekonvensjon og FNs menneskerettighetserklæring i Leverandørens egen virksomhet og hos underleverandører. Der det er inkonsistens mellom nasjonal og internasjonal lovgivning, er det høyeste standard som gjelder.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester		
	Sak nr. 1x/xxxx		001

4.3 REVISJON

Oppdragsgiver har rett til å foreta revisjon av Leverandørens systemer, rutiner og aktiviteter som er forbundet med leveransen. Revisjonsretten starter ved avtaleinngåelse og er begrenset til avtaleperioden. Ved revisjon skal Leverandøren vederlagsfritt yte rimelig assistanse.

4.4 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER OG SANKSJONER FOR SOSIALE KONTRAKTSVILKÅR

- I kontraksperioden har Oppdragsgiver rett til innsyn i, kontroll med og rapportering på Leverandørens oppfølging av kontraktsvilkårene
- Leverandøren skal rapportere status og plan for oppfølging for hvordan miljø- og sosiale hensyn er ivarettatt nedover i leveransekjeden for de ytelser kontrakten omfatter
- Hvis uregelmessigheter oppdages, skal Leverandøren innen den frist Oppdragsgiver fastsetter utarbeide handlingsplan for forbedringer. Denne handlingsplanen skal godkjennes av Oppdragsgiver og inneholde frister for forbedringene. Om dette ikke gjøres, vil dette være et vesentlig mislighold og Oppdragsgiver vil kunne heve kontrakten
- Leverandøren og eventuelle underleverandører skal på forespørsel dokumentere lønns- og arbeidsvilkår til ansatte som medvirker til å oppfylle kontrakten. Dette omfatter blant annet:
 - Timelister
Timelistene skal inneholde opplysninger om faktisk antall timer som er arbeidet pr dag/uke/måned og hvilken periode arbeidet er utført.
 - Lønns slipper
Lønns slipperne skal inneholde opplysninger om lønn pr. time/måned/år, opplysninger om antall timer overtid, kvelds- og nattillegg og helge- og høytidstillegg samt hvilken periode arbeidet er utført
 - Oppdragavtale for vikaren
 - Rutiner rundt oppfølging av at arbeidstidsbestemmelsene (iht. AML) overholdes

4.5 MILJØ

St. Olavs Hospital er miljøsertifisert etter ISO 14001. Vi forventer at våre leverandører har fokus på miljøarbeid i sin organisasjon. Mer informasjon om St. Olav sitt miljøprogram finnes på <http://www.stolav.no/122375/?quicksearchquery=milj%c3%b8>

Leverandør garanterer at han i hele kontraksperioden oppfyller avtalens miljøkrav, samt den til enhver tid gjeldende miljølovgivning.

Leverandør skal arbeide aktivt for å minske miljøbelastningen ved oppfyllelse av avtalen. Leverandøren skal løpende dokumentere hvilket arbeid som nedlegges for å minske miljøbelastningen, og er pliktig til å fremlegge dokumentasjon på Oppdragsgivers forespørsel. Dersom Leverandøren ikke kan dokumentere at avtalens miljøkrav er oppfylt, vil dette bli ansett som et vesentlig mislighold som gir Oppdragsgiver rett til å heve avtalen.

4.6 OVERDRAGELSE AV KONTRAKTSFORPLIKTELSE

Leverandøren kan bare overdra sine rettigheter og plikter i kontrakten med skriftlig samtykke fra Oppdragsgiver. Slik samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

5 REKLAME

Leverandøren må innhente forhåndsgodkjennelse fra Oppdragsgiver dersom Leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om kontrakten ut over å

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

oppgi leveransen som generell referanse. Leverandøren forplikter seg til å innta tilsvarende bestemmelse i sine underkontrakter.

6 BESKYTTELSE AV OPPLYSNINGER OG TAUSHETSPLIKT

6.1 BESKYTTELSE AV OPPLYSNINGER

Fortrolige opplysninger i forbindelse med leveranser, herunder opplysninger om Oppdragsgiver systemer og arbeid, er underlagt taushetsplikt etter enhver tid gjeldende lovverk. Slike opplysninger skal kun gis til tredjemann når dette er nødvendig for fremstilling og kontroll. Det skal sørges for at tredjemann påtar seg tilsvarende forpliktelse.

Er noen del av leveransen av en slik art at den kommer inn under lov eller forskrift som betinger hemmelighold, skal leverandøren forholde seg slik det fremgår av gjeldende regler om beskyttelse av opplysninger og leveranser.

Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter likeledes å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.

6.2 TAUSHETSPLIKT

Partene skal bevare taushet om, og forhindre at andre får adgang eller kjennskap til alle konfidensielle opplysninger og materiale de i forbindelse med denne avtale og gjennomføringen av den får kunnskap om.

Dette inkluderer, men er ikke begrenset til opplysninger om:

1. Drifts- eller forretningsmessige forhold som det kan være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde
2. Noens personlige forhold.

Taushetsplikten gjelder Leverandørens ansatte og andre som handler på Leverandørens vegne i forbindelse med gjennomføringen av avtalen. Leverandøren plikter å sørge for underskrift av eventuelle taushetserklæringer.

Partene skal bevare taushetsplikten også etter at avtaleforholdet er opphørt.

7 BESTILLING

Oppdragsgiver forpliktes kun av gyldig, skriftlig eller elektronisk bestilling.

Leverandøren skal oversende ordrebekreftelse til Oppdragsgiver straks bestilling er mottatt, med akseptert leveranse i henhold til bestilling.

8 ELEKTRONISK HANDEL

Oppdragsgiver ønsker å ta i bruk elektronisk handel for å effektivisere transaksjonshåndtering mellom oppdragsgiver og leverandør. Leverandør og eventuelle underleverandører må derfor være i stand til å oppfylle de vilkår som stilles på Ehandelsplattformen se <http://anskaffelser.no/e-handel/ehandelsplattform>

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

Fra Oppdragsgiver beslutter bruk av elektronisk handel, skal Leverandøren være operativ etter maksimalt 4 måneder.

Fra det tidspunkt da Oppdragsgiver tar i bruk elektronisk handel skal Leverandør(er) inngå avtale med operatøren av Ehandelsplattformen, og at elektroniske kataloger blir gjort tilgjengelig i henhold til de angitte frister. Disse fristene er satt opp i en samhandlingsavtale som vil være et vedlegg til den ordinære kontrakten.

8.1 ELEKTRONISK VAREKATALOG

Den elektroniske varekatalogen (heretter Katalogen) skal leveres på format definert av den offentlige markedsplassen.

8.2 KATALOG

Leverandøren plikter å utarbeide og oversende Katalog når minst ett av følgende kriterier er tilfredsstillt:

- Ny avtale er signert
- Endringsavtale som regulerer sortiments- eller prisendringer er signert
- Avtale er utløpt

8.3 FORSINKELSE VED UTARBEIDELSE AV KATALOG

Oppdragsgiver har rett til å kreve dagmulkt ved forsinkelse.

Ved forsinkelse som ikke skyldes Oppdragsgiver eller som ikke kan henføres under force majeure, kan Oppdragsgiver kreve inn dagmulkt (konvensjonalbot) uten dokumentasjon av tap ved forsinkelsen. Dagmulkten skal utgjøre NOK 500 pr arbeidsdag etter utløp av frist i henhold til punkt 5.3 frist til å utarbeide katalog.

Ved sortimentsendringer der nye artikler erstatter gamle artikler skal Leverandøren i tillegg til Katalog også utarbeide detaljert konverteringsliste i regnearkformat.

8.4 KRAV TIL KATALOGENS KVALITET OG INNHOLD

- Katalogen skal inneholde komplett avtalesortiment per aktive avtale mellom Leverandøren og Oppdragsgiver
- Katalog skal kun inneholde artikler som er på gyldig, aktiv avtale. Katalogen anses ikke som levert før den er komplett og korrekt
- Katalog skal utarbeides individuelt for hver av Oppdragsgiver ulike juridiske enheter. Dette for å kunne dekke både nasjonale, regionale og lokale avtaleprodukter på en korrekt måte
- Katalogens innhold, kvalitet og format skal til enhver tid være som angitt i Samhandlingsavtalen
- Dersom Leverandøren ikke leverer Katalog i henhold til disse krav, er dette en mangel.

8.5 ELEKTRONISK ORDRE

Oppdragsgiver forplikter seg til å oversende elektroniske innkjøpsordrer til leverandøren via den offentlige markedsplassen.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

Leverandøren skal levere elektronisk ordrebekreftelse til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold etter mottak av elektronisk bestilling, via den offentlige markedsplassen, på format definert av den offentlige markedsplassen.

9 PRISER

Priser på produktene som omfattes av avtalen går fram av Rammeavtale StOlavsHospitalHF2.

Priser angis i norske kroner eksklusive mva.

Nye produkter som lanseres eller tilkommer i kontraksperioden skal tilbys til samme pris/priskalkyle som eksisterende/alternativt utgående produkter.

Tilbud fra Leverandøren i perioden som er gunstigere enn avtaleprisene, gjelder automatisk for Oppdragsgiver. Leverandøren er forpliktet til å gjøre slike tilbud kjent for den enkelte virksomhet som omfattes av avtalen.

10 PRISJUSTERINGER

Prisene skal være faste i de to første avtaleårene. Det kan fremsettes krav om prisendring fra begge parter i tredje avtaleår (og eventuelt 4. avtaleår dersom Oppdragsgiver benytter sin opsjon).

Prisendringen baserer seg kun på endring i pris i inneværende avtaleår og kan maksimalt utgjøre 80 % av endringer av konsumprisindeksen innen fagområdet fra tilbudsfrist (i dette inngår blant annet valutaendringer) utgitt av Statistisk sentralbyrå.

Kravet må fremsettes samlet innen 60 dager før inngangen til nytt avtaleår, og må skriftlig begrunnes, dokumenteres og godkjennes. Krav som fremsettes etter dette tidspunkt vil ikke bli tatt hensyn til.

Prisene skal også kunne reguleres dersom offentlige myndigheter endrer særlige avgifter. Slike reguleringer åpner ikke for kompensasjon utover de aktuelle særlige avgifter for bransjen eller leverandør.

11 PRODUKTENE

Produktene omfattet av avtalen fremkommer av vedlegg B Prisskjema.

11.1 LEVERANDØRENS ANSVAR

Leverandøren er ansvarlig for at produktene er godkjent i henhold til de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, og at de er i henhold til kravene til egnethet og kvalitet som fremkommer av spesifikasjonene.

Produktene skal til enhver tid tilfredsstille kravspesifikasjonen som ble benyttet i konkurransen som ligger til grunn for avtalen, se Vedlegg A Kravspesifikasjon.

Produktene skal leveres i forsvarlig emballasje og i den forpakkingsstørrelsen som følger av prislisten. I tillegg skal produktene være ledsaget av nødvendig informasjon om produktenes beskaffenhet og korrekt bruk. Informasjonen skal foreligge på følgende språk: Norsk. Dersom produktene ikke oppfyller kravene i dette punktet, anses produktene som mangelfulle.

Ved leveranse av produkter hvor kjemikalier inngår, skal de til en hver tid gjeldende forskrifter gjelde, bl.a. medsendelse av sikkerhetsdatabladet på norsk i papirformat.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

Helse Midt-Norge RHF inkludert St. Olavs Hospital bruker et stoffkartotek for merkepliktige kjemikalier levert av ECOonline AS.

Kjemikalieleverandører som ikke bruker samme system må også levere sikkerhetsdatabladet i pdf-format til St. Olavs Hospital for innleggelse i ECOonline AS sine databaser.

11.2 LEVERING AV ANDRE PRODUKTER

Leverandøren skal sikre at produktene ikke utgår av Leverandørens sortiment. Leverandøren har rett til å tilby like eller tilsvarende produkter, dersom varene i den opprinnelige avtalen ikke lenger produseres, ikke lenger er godkjent av offentlige myndigheter eller det foreligger forhold som nevnt i punktet om force majeure.

I øvrige tilfeller kan Leverandøren tilby like eller tilsvarende produkter dersom særlige forhold gjør det rimelig.

Produktene som blir tilbudt i henhold til dette punktet, skal ha samme pris som det opprinnelige produktet, dog slik at gunstigere priser skal komme Oppdragsgiver til gode. Produkter tilbudt i henhold til dette punktet må godkjennes skriftlig av Oppdragsgiver. Før Oppdragsgiver kan godta produktendringen, skal Leverandøren dokumentere spesifikasjonene til det nye produktet, herunder på hvilken måte produktets egenskaper tilsvarende det produkt som erstattes.

Oppdragsgiver kan ikke godkjenne endringer i produktutvalget dersom det vil stride mot regelverket for offentlige anskaffelser. Oppdragsgiver er heller ikke forpliktet til å godkjenne endringer i produktutvalget dersom dette vil medføre praktiske eller økonomiske ulemper for Oppdragsgiver.

11.3 NYUTVIKLEDE PRODUKTER

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å prøve ut nye produkter, samt å gjennomføre utprøving av nyutviklede produkter fra andre leverandører. Utprøving av nye produkter medfører ingen kjøpsplikt for Oppdragsgiver.

12 FAKTURA OG BETALINGSBETINGELSER

Betalingsbetingelse er fri leveringsmåned + 30 dager, etter at korrekt faktura er mottatt.

Det skal ikke beregnes noen form for gebyr eller tillegg, i form av ordre-, faktura-, ekspedisjonsgebyr etc. Eventuell morarente skal beregnes etter Lov om renter ved forsinket betaling.

Faktura skal sendes til Oppdragsgiver. Det er en forutsetning for betaling i rett tid at faktura er kommet fram til virksomheten senest 4 dager etter fakturadato og at fakturerte varer er mottatt og godkjent av virksomheten. En leveranse skal ikke faktureres før alle ordrelinjer er levert og mottatt hos Oppdragsgiver.

Fakturaen skal tilfredsstillende Bokføringsforskriftens § 5-1 som omhandler krav til salgsdokumentets innhold.

12.1 FAKTURAINFORMASJON

Fakturaen skal inneholde følgende informasjon:

- Bankkontonummer

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

- Navn på bank
- Bank adresse
- Oppdragsgivers Kontraktsnummer
- Ordrenummer/bestillingsnummer
- Materiellbetegnelse/ beskrivelse
- Mengde
- Enhetspris iht kontrakt
- Leveringsadresse
- Brukerreferanse
- Leveringsdato

12.2 ELEKTRONISK FAKTURA

Leverandør må være i stand til å tilby elektronisk faktura på standardformat for elektronisk faktura til offentlig virksomhet og merkes med:

- Leverandørens navn
- Oppdragsgivers bestillingsnummer og eventuelt kontraktsnummer, samt navn på Oppdragsgivers bestiller
- Leverandørens artikkelnummer og artikkelnavn
- Antall enheter
- Enhetspris

Oppdragsgiver aksepterer kun faktura adressert til fakturaadresse.

Leverandøren kan ikke fakturere Oppdragsgiver før skriftlig og godkjent bestilling er mottatt og varen/tjenesten er levert.

Faktura som mangler bestillingsnummer eller har andre vesentlige mangler vil uten forvarsel bli returnert til Leverandøren.

Betalingsfristen løper først fra det tidspunkt korrekt faktura er mottatt. Fakturagebyr og lignende aksepteres ikke.

Ved feilsendt fakturaer, eller fakturerte priser er høyere enn inngåtte avtalepriser kan Leverandøren belastes med et gebyr tilsvarende NOK 500 pr faktura. I tillegg skal krediteres hele differansen mellom fakturert og avtalt pris.

Fakturaadresse:
St. Olavs Hospital HF
Fakturamottaket
Postboks 2622
N - 6400 Molde

12.3 OVERDRAGELSE AV FAKTURA

Leverandører som overdrar fakturaer til tredjemann for innkreving står fortsatt ansvarlig overfor Oppdragsgiver ved eventuelle reklamasjoner eller regresskrav.

13 LEVERING

Levering skal skje på angitt sted.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

13.1 LEVERINGSTID OG LEVERINGSBESTEMMELSER

Leveringsbetingelsene er fritt levert lager på den enkelte virksomhet, DDP-Incoterms 2010 til anvist sted.

Levering skal skje i virksomhetens arbeidstid, definert til mellom 08.00 og 15.30, og i samsvar med distribusjonsplan der slik forefinnes. Levering skal videre skje i henhold til kravspesifikasjonen.

Ved vareknapphet skal Leverandøren gi leveranser til Oppdragsgiver høyeste prioritet. Etter nærmere avtale med den enkelte virksomhet skal Leverandøren opprette sikkerhetslager når dette vurderes av Oppdragsgiver som ønskelig og nødvendig. Dette skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver.

Hvis varene, grunnet forsinkelse/manglende levering, kjøpes fra en annen leverandør er Leverandøren ansvarlig for de økonomiske tap/merutgifter dette påfører Oppdragsgiver. Før slikt dekningskjøp foretas, skal Oppdragsgiver varsle Leverandøren. Oppdragsgiver og Leverandøren skal i fellesskap bli enige om hvem av partene som skal utføre det praktiske arbeidet for å skaffe varene som Leverandøren ikke klarer å levere. Oppnås ikke slik enighet, påhviler ansvaret Oppdragsgiver.

13.2 RETUR AV UBRUKTE VARER

Oppdragsgiver har anledning til å returnere ubrukte varer etter nærmere avtale, dog forutsatt at varene er i originalemballasje og forøvrig i fullgod stand og salgbare.

Dette punktet vil ikke komme til anvendelse i de tilfellene der det på grunn av hygienekrav ikke kan avtales slike returer.

13.3 GODKJENT LEVERING

Levering skal anses å ha skjedd når bestilte varer er mottatt for godkjenning på avtalt sted.

Oppdragsgivers godkjenningsprosess skal gjennomføres uten ugrunnet opphold. Dersom leveransen eller deler av den har en vesentlig mangel, har Oppdragsgiver rett til å avvise den eller de mangelfulle deler ved å gi Leverandøren umiddelbar skriftlig beskjed om dette. For den avviste del av leveransen anses levering ikke å være skjedd. Dersom leveransen ikke avvises, får reglene i pkt. 17. Mangler anvendelse overfor den mangelfulle del av leveransen.

13.4 KRAV PÅ DAGBOT VED FORSINKET LEVERING

Dersom levering ikke skjer i henhold til avtalen, og dette ikke skyldes Oppdragsgivers forhold eller force Majeure, begynner en dagbot å løpe fra dag en hvor leveransen skulle ha vært levert. Dagboten utgjør 0,15 prosent av den delen av kontraktssummen uten merverdiavgift som tilsvarer den delen av leveransen som Bestiller ikke kan nyttiggjøre seg. Dagboten regnes pr. kalenderdag forsinkelsen varer og løper til sammen maksimalt i 100 dager.

Så lenge dagboten løper, kan Oppdragsgiver ikke heve avtalen. Denne begrensningen gjelder imidlertid ikke dersom forsinkelsen skyldes forsett eller grov uaktsomhet av Leverandøren eller noen han hefter for.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester		
	Sak nr. 1x/xxxx		001

13.5 NEDSETTELSE AV DAGBOT VED FORSINKET LEVERING

Dersom det bare er en del av den avtalte ytelsen som er forsinket, og denne forsinkelsen er uten betydning for Bestillers mulighet til å nyttiggjøre seg den delen av ytelsen som er levert, kan Leverandøren kreve en forholdsmessig nedsettelse av dagboten. Krav om nedsettelse av dagboten skal rettes mot Oppdragsgiver.

13.6 HEVING GRUNNET FORSINKET LEVERING

Etter utløpet av dagbotperioden kan Oppdragsgiver heve hele eller deler av avtalen med øyeblikkelig virkning. Er det avtalt tilleggsfrist, kan Oppdragsgiver ikke heve avtalen før denne fristen er utløpt.

Forsinkelse som går igjen ved flere leveringer foretatt under rammeavtalen vil etter forholdene kunne utgjøre et vesentlig mislighold som berettiger heving av avtalen fra Oppdragsgiver side.

13.7 FORVENTET LEVERING FØRST ETTER DAGBOTPERIODENS UTLØP

Dersom forsinkelsen er slik at forventet leveringsdag vil være etter utløpet av dagbotperioden kan Leverandøren skriftlig spørre Oppdragsgiver om avtalen eller kravet om den aktuelle levering fastholdes til tross for den alvorlige forsinkelsen som ellers kan resultere i heving.

Velger Oppdragsgiver skriftlig å fastholde sitt krav på levering skal Leverandøren opplyse om når levering forventes å kunne skje. Dersom Oppdragsgiver ikke gir svar innen ti virkedager fra mottak av varsel om forsinkelsen, anses tilleggsfristen for akseptert. Tilleggsfrist etter dette punkt vil ikke utelukke dagbøter etter pkt.14.4

Oppdragsgiver vil likevel kunne kreve erstatning etter punkt 14.8, med mindre forsinkelsen skyldes forhold på Oppdragsgivers side eller Force majeure.

13.8 ERSTATNING VED FORSINKET LEVERING

Oppdragsgiver kan kreve erstattet tap som med rimelighet kan føres tilbake til forsinkelsen, med mindre Leverandøren kan godtgjøre at forsinkelsen eller årsaken til forsinkelsen ikke kan tilskrives ham. Dette gjelder blant annet tap forårsaket av merarbeid som følge av forsinkelsen.

Eventuell påløpt dagbot kommer til fradrag i erstatningssummen.

13.9 ANSVAR FOR UNDERLEVERANDØRERS LEVERANSE

Leverandøren har ansvaret for at de underleverandører som Leverandøren selv har valgt leverer rettidig. Dersom underleverandør som Leverandøren har valgt får leveringsvansker, er Leverandøren også forpliktet til å gjøre sitt beste for å søke å få underleveransen frem til rett tid.

13.10 OPPDRAGSGIVERS ANSVAR FOR MOTTAK AV BESTILT VARE

Dersom Oppdragsgiver forstår eller burde forstå at man ikke vil kunne motta varen(e) til avtalt tid, skal Oppdragsgiver omgående underrette Leverandøren skriftlig med begrunnelse for den oppståtte situasjon. Selv om Oppdragsgiver ikke kan motta varen(e) til avtalt tid, er Oppdragsgiver likevel forpliktet til å foreta betaling som om varen(e) hadde vært levert.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

Leverandøren skal etter avtale mellom partene besørge lagring av varen(e) for Oppdragsgivers regning og risiko. De merkostnader Leverandøren måtte påføres som følge av at Oppdragsgiver ikke kan ta imot varen(e), dekkes av Oppdragsgiver. Ny leveringstid skal avtales skriftlig.

14 PRODUKTOPPLYSNINGER /SAMARBEID

Leverandør skal i samarbeid med Oppdragsgiver og uten kostnader for Oppdragsgiver gi nødvendig informasjon og opplæring.

Leverandøren skal ved forespørsel sende varekatalog til alle virksomheter som omfattes av avtalen. Leverandøren skal også sørge for ettersendelse av nødvendige tilleggsopplysninger slik at varekatalogen til enhver tid er oppdatert. Leverandøren skal på anmodning fra virksomhetene til en hver tid levere produktopplysninger (produktdatablad eller lignende) for alle varer som omfattes av avtalen. Oppdragsgiver skal ha kopi av skriftlig informasjon fra Leverandøren til virksomhetene.

Dersom det skjer endringer i produktets sammensetning i avtaleperioden skal Oppdragsgiver underrettes om dette og ny dokumentasjon oversendes. Er endringen vesentlig skal informasjon gis i god tid før ny leveranse av det endrede produkt. Med vesentlig menes at endringen medfører endring av bruksområde, dosering, innstilling av maskiner, rutiner for pasientbehandling eller lignende.

14.1 MØTER OG SEMINARER I KONTRAKTSPERIODEN

Dersom Leverandør på eget initiativ ønsker å invitere Oppdragsgiver/ansatte hos Oppdragsgiver til aktiviteter i tilknytning til avtalen, skal invitasjon være i overensstemmelse med Oppdragsgivers etiske retningslinjer, samt samarbeidsavtalen mellom Helse Midt-Norge RHF og Leverandørforeningen i helsesektoren. Oppdragsgiver skal dekke alle kostnader til slike aktiviteter.

14.2 STATISTIKK

Leverandøren skal etter avtale sende statistikk til Oppdragsgiver og evt. andre enheter pr. e-post. All statistikk skal presenteres på regneark Excel, og tilbys uten ekstra kostnader for Oppdragsgiver.

Følgende statistikker er aktuelle:

Forbruket for hvert produkt og produktgruppe totalt sett (antall og beløp), utarbeidet i h.h.t. Leverandørens uttakslister. Andel hasteoppdrag. Opplysninger skal oppgis både i mengde og i beløp (kr.).

Statistikken må kunne presenteres totalt for Oppdragsgiver/det enkelte foretak ved behov. På forespørsel skal Leverandøren kunne utarbeide annen statistikk.

15 FORSIKRINGER

Leverandøren skal i hele avtaleperioden for egen regning tegne og opprettholde forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke krav fra Oppdragsgiver eller tredjemann som følge av Leverandørens ansvar eller risiko i henhold til avtalen.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

16 BESKYTTELSE AV TREDJEPARTS IMMATERIELLE RETTIGHETER

16.1 LEVERANDØRENS RISIKO OG ANSVAR

Leverandøren har risikoen og ansvaret for at Leverandørens ytelser ikke krenker tredjeparters opphavsrett eller andre immaterielle rettigheter. Hvis ytelsen medfører slik krenkelse, foreligger en rettsmangel.

16.2 KRAV FRA TREDJEPART

Hvis en tredjepart gjør gjeldende mot Leverandøren at ytelsen medfører rettsmangel, skal Oppdragsgiver informeres snarest mulig.

Leverandøren skal for egen regning håndtere kravet. Oppdragsgiver skal i rimelig utstrekning bistå Leverandøren med dette.

Leverandøren kan avhjelpe rettsmangler ved å sørge for at Oppdragsgiver kan bruke ytelsen som før, uten å krenke tredjeparts rettigheter, eller innen rimelig tid å levere annen tilsvarende ytelse som ikke krenker andres rettigheter

16.3 HEVING

En rettsmangel som ikke blir avhjulpet anses som et vesentlig mislighold, som gir Oppdragsgiver rett til å heve avtalen.

16.4 ERSTATNING AV TAP SOM FØLGE AV RETTSMANGEL

Oppdragsgiver kan kreve erstattet fullt ut ethvert sannsynliggjort tap som skyldes rettsmangel.

17 MANGLER

17.1 HVA SOM ANSES SOM MANGEL

Det foreligger mangel fra Leverandørens side dersom materiellet/tjenesten ikke dekker de formål, krav og spesifikasjoner som følger av avtalen med vedlegg.

17.2 PLIKT TIL Å AVHJELPE MANGLER

Leverandøren er forpliktet til snarest mulig og for egen regning å rette feil, bytte ut defekte deler eller på annen måte utbedre mangler slik at avtalte spesifikasjoner mv oppfylles.

Leverandørens forpliktelse omfatter mangler som skyldes feil i konstruksjon, materialer eller tilvirkning. Dersom ikke annet er spesielt avtalt, gjelder nevnte forpliktelse i 12 måneder fra materiellet er tatt i bruk (under normal drift), dog ikke ut over 24 måneder fra levering har skjedd.

Det er et mål for avhjelpen at materiellet skal få den spesifiserte kvalitet og at ytelsen samlet skal fungere som forutsatt. Avhjelp kan skje ved utbedring, omlevering eller tilleggslevering.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

17.3 SANKSJONER

17.3.1 Avhjelp fra tredjepart

Dersom Leverandøren ikke har påbegynt arbeidet med å avhjelpe mangelen innen avtalt tidsfrist, kan Oppdragsgiver la tredjepart foreta avhjelp for Leverandørens regning etter nærmere varsel.

17.3.2 Heving

Dersom Leverandøren ikke innen rimelig tid foretar det nødvendige for å avhjelpe mangelen, har Oppdragsgiver rett til å heve hele eller deler av avtalen dersom mangelen har vesentlig betydning for avtalens oppfyllelse og mangelen ikke kan avhjelpes uten at Oppdragsgiver påføres vesentlig kostnad eller ulempe. Mangler som går igjen ved flere leveringer foretatt under rammeavtalen vil etter forholdene kunne utgjøre et vesentlig mislighold som berettiger heving av avtalen fra samarbeidspartnernes side.

17.3.3 Erstatning for mangler

Oppdragsgiver kan kreve erstattet tap som med rimelighet kan tilbakeføres til mangelen med mindre Leverandøren kan godtgjøre at mangelen eller årsaken til mangelen ikke kan tilskrives ham. Dette inkluderer blant annet tap ved merarbeid forårsaket av mangelen.

Indirekte tap kan bare kreves erstattet dersom Leverandøren, eller noen denne er ansvarlig for, har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

18 MISLIGHOLD

18.1 TILBAKEHOLD AV BETALING

Ved mislighold kan Oppdragsgiver holde betalingen tilbake, men ikke åpenbart mer enn det som er nødvendig for å sikre Oppdragsgivers krav som følge av misligholdet.

Dagboten påløper etter skriftlig varsel. Dagboten utgjør 0,15 prosent av samlet vederlag for leveransen (kontraktssummen) ekskl. merverdiavgift for hver kalenderdag forsinkelsen varer, men begrenset til maksimalt 100 (hundre) kalenderdager.

Andre dagbotsatser og annen løpetid for dagboten kan avtales i vedlegg E Endringsbilag.

Så lenge dagboten løper, kan Oppdragsgiver ikke heve avtalen. Denne tidsbegrensningen gjelder imidlertid ikke hvis Leverandøren, eller noen denne svarer for, har gjort seg skyldig i forsett eller grov uaktsomhet.

Hvis bare en del av den avtalte ytelsen er forsinket, kan Leverandøren kreve en nedsettelse av dagboten som står i forhold til Oppdragsgivers mulighet til å nyttiggjøre seg den del av ytelsen som er levert.

18.2 PRISAVSLAG

Hvis det tross gjentatte forsøk ikke har lyktes Leverandøren å avhjelpe en mangel, kan Oppdragsgiver kreve forholdsmessig avslag i kontraktssummen. Prisavslag er kompensasjon for redusert verdi av det leverte, og er uavhengig av eventuell erstatning.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

18.3 HEVING

Dersom det foreligger vesentlig mislighold, kan Oppdragsgiver etter å ha gitt Leverandøren skriftlig varsel og rimelig frist til å bringe forholdet i orden, heve avtalen med øyeblikkelig virkning.

Oppdragsgiver kan heve hele eller deler av avtalen med øyeblikkelig virkning hvis ytelsen er vesentlig forsinket. Vesentlig forsinkelse foreligger når levering ikke er skjedd når maksimal dagbot er nådd, eller etter utløpet av en tilleggsfrist hvis den utløper senere.

18.4 ERSTATNING

Oppdragsgiver kan kreve erstattet ethvert direkte tap, herunder tap som skyldes merarbeid og andre direkte kostnader i forbindelse med forsinket driftsstart eller driftsavbrudd, som med rimelighet kan tilbakeføres til forsinkelse, mangel eller annet mislighold fra Leverandørens side, med mindre Leverandøren godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes Leverandøren.

Indirekte tap kan bare kreves erstattet dersom Leverandøren, eller noen denne er ansvarlig for, har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

Dagbøter kommer til fradrag i eventuell erstatning for samme forsinkelse.

19 OPPDRAGSGIVERS MISLIGHOLD

19.1 HVA SOM ANSES SOM MISLIGHOLD

Det foreligger mislighold på Oppdragsgivers side dersom:

- Betaling ikke skjer til rett tid
- Taushetsplikten ikke overholdes
- Oppdragsgiver på annen måte ikke oppfyller sine forpliktelser etter avtalen

19.2 FORSINKELSESRENTE

Ved forsinket betaling skal Oppdragsgiver betale gjeldende forsinkelsesrente etter *Lov om renter ved forsinket betaling m.m.* av 17.12.1976 nr. 100 § 3, 1. ledd av det beløp som er forfalt til betaling.

19.3 MERUTGIFTER

Leverandøren kan kreve vederlag for de dokumenterte merutgifter han blir påført som følge av mislighold fra Oppdragsgivers side.

19.4 HEVING

I de tilfeller der forfalt vederlag med tillegg av renter ikke er betalt innen 30 dager fra forfall, kan Leverandøren sende Oppdragsgiver skriftlig varsel om at bestillingen vil bli hevet dersom oppgjør ikke er skjedd innen 60 dager etter at Oppdragsgiver mottok varselet. Heving kan ikke skje dersom Oppdragsgiver gjør opp forfalt vederlag med tillegg av renter før fristens utløp.

Er annet mislighold av en slik art at det har vesentlig betydning for Leverandøren, kan han sende Oppdragsgiver skriftlig varsel om at avtalen vil bli hevet dersom Oppdragsgiver ikke innen 45 dager etter at varselet ble mottatt har brakt misligholdet til opphør. Heving kan ikke skje dersom misligholdet er brakt til opphør før fristens utløp.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

19.5 ERSTATNING

Leverandøren kan kreve erstattet tap som med rimelighet kan føres tilbake til misligholdet, med mindre det godtgjøres at misligholdet ikke kan tilskrive Oppdragsgiver.

Erstatning for indirekte tap kan bare kreves hvis Oppdragsgiver eller noen Oppdragsgiverer ansvarlig for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

20 FORCE MAJEURE

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen og som etter norsk rett må regnes som force majeure, skal motparten varsles om dette så raskt som mulig. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelse suspenderes i samme tidsrom.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare heve avtalen med den rammede parts samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 90 (nitti) kalenderdager regnet fra det tidspunkt situasjonen inntreffer, og da bare med 15 (femten) kalenderdagers varsel.

I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig.

21 OPPSIGELSE

Ved vesentlig mislighold kan avtalen heves med umiddelbar virkning. Umiddelbar virkning vil i denne kontrakten si, da ny leverandør er på plass.

Eventuelle bestilte leveranser som ikke er levert, skal overleveres Oppdragsgiver i henhold til kontraktens betingelser.

Dersom avtalen sies opp eller heves skal ubenyttede produkter kunne returneres og krediteres dersom Oppdragsgiver ønsker dette.

Dersom oppsigelsen ikke skyldes mislighold fra Leverandørens side som gir rett til å heve avtalen, skal Oppdragsgiver dekke påviselige kostnader og tap som Leverandøren er påført ved oppsigelsen.

Vederlag, eventuelt et å konto oppgjør til Leverandøren under denne bestemmelse, skal søkes fastsatt ved forhandling.

Dersom Leverandøren ikke treffer rimelige tiltak for å begrense kostnadene ved oppsigelsen, skal det endelige vederlag reduseres tilsvarende.

22 TVISTER

22.1 RETTSVALG

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

St. Olavs Hospital HF	Rammeavtale tjenester			
	Sak nr. 1x/xxxx			001

22.2 FORHANDLINGER

Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkningen eller rettsvirkningene av avtalen, skal tvisten først søkes løst ved forhandlinger.

Fører slike forhandlinger ikke frem innen 10 (ti) virkedager, eller en annen periode partene blir enige om, kan hver av partene forlange at tvisten blir behandlet ved hjelp av mekling.

22.3 MEKLING

Dersom en tvist i tilknytning til denne avtalen ikke blir løst ved forhandlinger, kan partene forsøke å løse tvisten ved mekling.

Partene kan velge å legge Den Norske Advokatforenings regler for mekling ved advokat til grunn, eventuelt modifisert slik partene ønsker. Det forutsettes at partene blir enige om en mekler med den kompetansen partene mener passer best i forhold til tvisten.

Den nærmere fremgangsmåten for mekling bestemmes av mekleren, i samråd med partene.

22.4 DOMSTOLS- ELLER VOLDGIFTSBEHANDLING

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.

Oppdragsgivers forretningsadresse er vernetting.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift i Norge i henhold til lov 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift (voldgiftsloven).